

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Střední odborná škola Libochovice, nám. 5. května 10

Náměstí 5. května 10, 411 17 Libochovice

Identifikátor školy: 600 010 741

Termín konání orientační inspekce: 26. - 28. března 2001

Čj.	065 159/01-5031
Signatura	of2fu131

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola, jejímž zřizovatelem je město Libochovice, je příspěvkovou organizací. V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 17600/97-60 ze dne 8. dubna 1997 škola vyučuje žáky ve čtyřletém studijním oboru 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost a poskytuje jim možnost úplného středního odborného vzdělání. Kapacita školy 130 žáků je využita na 56,9 %, ve čtyřech třídách studují 74 žáci (I. roč. 22 žáků, II. roč. 22 žáků, III. roč. 14 žáků, IV. roč. 16 žáků).

ČŠI sledovala kvalitu vzdělávání v odborných předmětech ekonomického charakteru a v dalších odborných předmětech.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborné ekonomické předměty

Dílčí posouzení vzdělávání provedla ČŠI na základě hospitací v předmětech účetnictví, obchodní provoz a administrativa provozu.

Výuka probíhá podle učebních dokumentů schválených MŠMT. Časová dotace sledovaných hodin odpovídá učebnímu plánu daného studijního oboru. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy jsou ve sledovaných předmětech plněny. Plánování a příprava výuky mají průměrnou úroveň. Škola nemá vypracovanou ucelenou koncepci výuky ekonomických předmětů (ekonomika, obchodní provoz, účetnictví) tak, aby byla zajištěna jejich vzájemná návaznost a logická propojenost s předmětem informační technologie.

Personálně je výuka sledovaných předmětů zajištěna třemi vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Personální zajištění výuky je vynikající.

Psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Výuka probíhala ve vhodně upravených kmenových učebnách a odborné učebně vybavené elektronickými psacími stroji. Prostory učebny výpočetní techniky jsou velmi stísněné. Pro výuku administrativy provozu škola vlastní program "Všemi deseti" pro nácvik desetiprstové hmatové metody, pro výuku podvojného účetnictví program "Stereo". Z dalších pomůcek je možné používat video, učebnice si žáci kupují nebo využívají kopírované materiály. Některé hodiny účetnictví, ve třetím a čtvrtém ročníku, probíhají v učebně výpočetní techniky, s využitím jmenovaného softwaru. Materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

Organizaci, formy a metody výuky ve zhlédnutých hodinách lze celkově hodnotit jako průměrné. V hodinách převládla tradiční frontální výuka, po úvodním písemném nebo ústním opakování následoval výklad faktograficko-popisného charakteru. Výuku nově probírané látky vyučující zúžili na pouhé rozdělení a vysvětlení pojmů. Žáci byli pasivními účastníky hodiny, odpovídali na otázky kladené vyučujícími, často jen jednoslovně. Látka byla diktována, což snižovalo efektivitu hodin. V závěru hodin chybělo shrnutí a zopakování učiva, snaha zjistit skutečnou efektivitu vyučování. Kladně lze hodnotit praktické zaměření hodin účetnictví při výkladu i procvičování, vzájemnou kontrolu a sebekontrolu žákovských prací (zhodnocení vypracovaného příkladu).

V hodinách zaměřených na osvojování praktických činností (administrativa provozu) byl důsledně uplatňován individuální přístup k žákům, důraz byl kladen na pečlivost a přesnost práce, žáci byli pro práci vhodně motivováni. Dostatečný prostor byl vytvářen pro procvičování a upevňování osvojených dovedností. Žáci využívají učebnice, ve vyšších ročnících vypracovávají vzorové písemnosti. Pro hodnocení práce žáků jsou stanovena jednoznačná kritéria. Motivačním prvkem pro zvyšování výkonu žáků v psaní na stroji je zveřejňování a srovnávání výsledků v odborné učebně. Nejlepší žáci se zúčastnili soutěže "Litoměřický datel".

V průběhu hodin byli žáci motivováni občasnou ústní pochvalou, pokud byli hodnoceni známkou, byla objektivní a zdůvodněná. Hodiny probíhaly v klidné, nestresující atmosféře, prostor pro rozvoj komunikativních dovedností byl velmi malý.

Plánování a příprava výuky jsou na průměrné úrovni. Prostorové, psychohygienické a materiální podmínky jsou velmi dobré, personální vynikající. V oblasti organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení a komunikace jsou zjištěna pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově ČŠI hodnotí úroveň vzdělávání v odborných ekonomických předmětech jako velmi dobrou.

Ostatní odborné předměty

Dílčí posouzení vzdělávání provedla ČŠI na základě hospitací v odborných předmětech propagace, zbožiznalství, informační technologie a odborné praxe.

Výuka probíhá podle učebních dokumentů schválených MŠMT. Časová dotace sledovaných hodin odpovídá učebnímu plánu studijního oboru 63-41-M/006 obchodně podnikatelská činnost. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny v povinně volitelném odborném předmětu propagace, v předmětu zbožíznalství nejsou prováděny laboratorní práce. Při kontrole zápisů v třídní knize za školní rok 1999/2000 ČŠI zjistila, že laboratorní práce nebyly realizovány. U tohoto předmětu dochází k nevhodné kumulaci zařazení dvou vyučovacích hodin v odpoledních hodinách, snahou je vyhovět požadavku externího vyučujícího. V předmětu informační technologie osnovy nejsou a nemohou být ve čtvrtém ročníku splněny. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že pojetí a obsah předmětu neodpovídá požadavkům učebních osnov schválených MŠMT. Učivo předmětu nenavazuje na předměty ekonomiku, obchodní provoz, účetnictví a administrativu provozu. Teoretické poznatky získané v těchto předmětech se neučí transformovat na dovednosti, což je u tohoto oboru nutné.

Učební osnovy nejsou plněny v předmětech zbožíznalství a informační technologie. ČŠI hodnotí tuto oblast jako pouze vyhovující.

Personálně je výuka sledovaných předmětů zajištěna třemi vyučujícími, z nichž dva splňují odbornou i pedagogickou způsobilost, jeden učitel splňuje pedagogickou způsobilost. Personální zajištění výuky je na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, vytvořené prostředí je estetické a podnětné. Z didaktické techniky je k dispozici TV a video. V učebně výpočetní techniky jsou stísněné podmínky výuky. Pro předmět zbožíznalství mají žáci vlastní učebnice, v předmětu informační technologie jsou žákům vhodné učebnice doporučovány. Absenci učebnic učitel nahrazuje diktováním poznámek, nebo předem připravenými schématy. Pro předmět propagace škola nemá dostatečnou odbornou literaturu.

V hospitovaných hodinách zvolené formy a metody výuky odpovídaly charakteru sledovaných předmětů. Vedle tradiční frontální výuky byla účelně zvolena i forma řízené diskuse. V předmětu zbožíznalství byla zařazena i kontrolní písemná práce. Při výkladu nové látky bylo použito videozáznamu se skromným komentářem vyučujícího. Výuka proběhla v odpoledních hodinách, kdy se projevila i únava a malá soustředěnost žáků na výuku. V předmětu propagace se škole nepodařilo v plném rozsahu vystihnout cíl předmětu, naučit žáky chápat význam propagace, účelně ji využívat, nikoliv vyrábět propagační materiál, což je (podle zápisů v třídní knize) náplní většiny hodin. V předmětech propagace a informační technologie bylo při výkladu nové látky vhodně využito INTERNETU. V učebně výpočetní techniky nebyl dostatečný počet PC, žáci pracovali ve dvojicích, což snižovalo efektivitu výuky. V průběhu výuky byl vytvořen dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru. Ve všech předmětech byla snaha o navozování samostatné aktivity žáků. Řízená diskuse byla zaměřena na uvádění příkladů z praktického života.

V hodinách, kde byla využívána výpočetní technika byl uplatňován individuální přístup k žákům, kladen důraz na zapamatování postupu jednotlivých kroků a pochopení učiva, jeho využití v praxi. V průběhu výuky nechyběla ze strany vyučujících ústní pochvala. Klasifikace žáků odpovídala předvedeným výkonům, hodnocení žáků bylo objektivní. V závěru hodin nebylo provedeno zhodnocení výuky. Ve snaze předat co nejvíce poznatků žákům, již nezbyvá prostor pro zhodnocení práce žáků učitelem. Sebehodnocení žáků v závěru vyučovacích hodin nebylo zaznamenáno.

Pravidla chování dané školním řádem byla po celou dobu inspekce dodržována a respektována. Verbální komunikace učitelů byla na dobré úrovni. V hodinách byl vytvořen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Probíraná témata spojená s prací na PC je k tomu přímo vybízela.

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech jsou na průměrné úrovni. Učební osnovy nejsou plněny v předmětu zbožíznalství a informační technologie. Prostorové, psychohygienické a personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni, materiální podmínky jsou průměrné. V organizaci, metodách a formách výuky, motivaci, hodnocení a komunikaci jsou zjištěná pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově ostatní odborné předměty hodnotí ČŠI jako průměrné.

Odborná praxe

V souladu se schváleným učebním plánem vykonávají žáci v prvním až třetím ročníku odbornou praxi na smluvních pracovištích, se kterými má škola sepsány smlouvy podle odst. 3 § 15 Vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách. Drobné nedostatky zjištěné v těchto smlouvách, byly odstraněny během inspekční návštěvy. Obsah praxe, kterou schválil ředitel školy, odpovídá požadavkům učebních osnov, ne však již její organizace. Odbornou praxi žáci vykonávají individuálně v průběhu školního roku, zameškají tak 70 až 102 hodin teoretické výuky.

Zajištění odborné praxe a její náplň jsou velmi dobré. Nevhodný je způsob její organizace, neboť probíhá individuálně v průběhu školního roku.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Učební osnovy nejsou plněny v předmětech Zbožiznalství a Informační technologie.

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje šest vyučujících, z nichž pět splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Problémem je vyšší počet externích vyučujících. Personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

Psychohygienické, prostorové a materiální podmínky vyhovují současnému stavu žáků, ve škole je dostatek vhodných prostor pro výuku, kromě učebny výpočetní techniky.

Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny velmi dobře v ekonomických předmětech, v ostatních odborných předmětech průměrně. V hodinách zaměřených na osvojování praktických činností byl vytvořen dostatečný prostor pro procvičování a upevňování získaných dovedností.

Motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace ve všech hospitovaných hodinách byla na velmi dobré úrovni.

Na základě výše uvedených zjištění hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitel školy byl jmenován do funkce od 1. září 1993. **Plánování** školy vychází z koncepčního záměru. Hlavním úkolem je zachovat stávající studijní obor a zvyšovat počet žáků, zlepšit materiální podmínky školy přestěhováním do modernějšího objektu v Libochovicích.

Výuka studijního oboru Obchodně podnikatelská činnost probíhá podle učebního dokumentu schváleného MŠMT ze dne 15. února 1996 čj. 14605/96-23, s platností od 1. září 1996. Učební plán je pevně stanoven pro všechny ročníky. Do učebního plánu jsou ve třetím a čtvrtém ročníku zařazeny povinně volitelné předměty propagace, cestovní ruch a základy gastronomie.

Učivo učebních osnov mají vyučující rozpracované do časově tematických plánů, které jsou v řadě předmětů (např. účetnictví třetí a čtvrtý ročník) velmi obecné (opsaná hesla učebních osnov), tím je ztížena kontrola plnění učebních osnov.

Pro školní rok je zpracován plán práce, který má podobu časového harmonogramu. Zaměřuje se na organizační zajištění chodu školy v jednotlivých měsících, nejsou v něm uvedeny základní cíle a zodpovědnost. Tím se stává pouze termínovaným kalendářem.

Integrované zdravotně postižené žáky škola nevykazuje, ve školním roce 2000/2001 se ve škole nevzdělávají žádní cizinci.

Organizační struktura je vzhledem k velikosti školy jednoduchá. Výuku zajišťuje dvanáct pedagogických pracovníků (z toho jsou čtyři externí). Technickoadministrativní činnost zajišťuje jeden provozní zaměstnanec a účetní na zkrácený pracovní úvazek. Vzhledem k velikosti školy není jmenován zástupce ředitele. Kompetence zaměstnanců nebyly v písemné podobě předloženy.

Život školy se řídí školním řádem, který obsahuje práva i povinnosti žáků. Další podrobnosti jsou upřesněny ve vnitřním řádu školy, kde je stanovena i povinnost žáka vykonávat službu u vchodu do budovy školy, podle zpracovaného plánu. Toto je v rozporu se školskými předpisy, žáci vykonávají práci provozních zaměstnanců.

Předávání informací je realizováno prostřednictvím plánovaných pedagogických rad (4 - 5krát v roce), vývěskami ve sborovně a denním kontaktem všech zaměstnanců školy. Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů. Zástupci jednotlivých tříd se scházejí jednou měsíčně s ředitelem školy, kde mají možnost vyjádřit svoje představy, připomínky, dotazy a názory k činnosti školy.

Rodiče jsou informováni prostřednictvím studijních průkazů a na třídních schůzkách dvakrát v roce. V případě nutnosti mohou kdykoliv navštívit školu. Žáci mohou využít konzultačních hodin, stanovených jednotlivými vyučujícími.

Předmětové komise nejsou vzhledem k velikosti školy ustanoveny, vyučující jsou v denním kontaktu.

Ve škole je jmenována výchovná poradkyně, předložila pečlivě zpracovaný celoroční plán. Žáci se na ni mohou se svými problémy obrátit v konzultačních hodinách, ale i kdykoliv v průběhu vyučovacího dne. Ve škole je stanoven i drogový preventista, který absolvoval základní školení k této problematice.

Dokumentace školy je vedena řádně na předepsaných tiskopisech SEVT, při kontrole nebyly zjištěny nedostatky.

Rozvrh hodin je stanoven na celý školní rok, při jeho sestavování jsou upřednostňovány požadavky vyučujících, kteří v mnoha případech učí na více školách. Dochází tak v některých předmětech (např. Informační technologie, Zbožiznalství, Propagace) ke kumulaci týdenní hodinové dotace do jednoho dne.

Škola se prezentuje na veřejnosti účastí na veletrhu vzdělávání, Šance 2000, dále v různých soutěžích v psaní na stroji. Škola pořádá jednou ročně Dny otevřených dveří.

Ve Výroční zprávě za školní rok 1999/2000 nejsou uvedeny žádné mimoškolní aktivity, chybí sebehodnotící část.

Škola sleduje uplatnění svých žáků na trhu práce, spolupracuje s Úřadem práce.

Řízení je zaměřeno na operativní zabezpečení chodu školy. Ředitel školy je se svými podřízenými pracovníky v denním kontaktu. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků je využívána. Ředitel školy podporuje další vzdělávání pracovníků účastí na různých seminářích, přednáškách. Dle finančních možností škola nakupuje odborné časopisy, které jsou k dispozici vyučujícím i žákům.

Ředitel školy předložil obecně zpracovaná kritéria hodnocení pro přidělování nadtarifních složek mzdy. Hodnocení provádí jednou ročně.

Kontrolní činnost se odvíjí od ročního plánu kontrol. Ředitel školy provádí kontrolu provozu školy a průběžnou kontrolu praxe. Výchovně vzdělávací proces sleduje ředitel formou hospitací. Klady a nedostatky hospitovaných hodin jsou uvedeny v zápisech a s jednotlivými učiteli projednány. V rámci kontrolní a hospitační činnosti ředitel školy nepodchytil neplnění osnov v předmětu informační technologie a zbožiznalství.

Pro hodnocení úrovně výsledků učení žáků škola nevyužívá celostátně vydávané testy. Sama však provádí ověřování vstupních vědomostí žáků v různých předmětech a výsledky pak využívají učitelé pro přípravu výuky.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení vykazuje rovnováhu negativních i pozitivních zjištění. Kladně lze hodnotit zejména koncepční přístup k dalšímu směřování školy (navýšení počtu žáků ve studijním oboru a vytvoření lepších materiálních podmínek). Na průměrné úrovni je oblast organizování, jako velmi dobrou lze hodnotit oblast motivování a vedení pracovníků, kontrolní oblast vykazuje nedostatky.

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu řízení jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola navázala spolupráci se sportovním gymnáziem v Oberwiesentalu a je uvažováno o jejím dalším rozšíření. Žáci školy v průběhu školního roku vydávají studentský časopis PRANÝŘ.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení č. j. 33568/98-21 ze dne 4. prosince 1998, včetně poslední aktualizace tohoto rozhodnutí ze dne 26. ledna 2000.
- Učební plány a osnovy studijního oboru obchodně podnikatelská činnost.
- Třídní výkazy.
- Třídní knihy školního roku 1999/2000, 2000/2001 (1. až 4. ročník).
- Rozvrh hodin školního roku 2000/2001.
- Organizační řád, školní řád, vnitřní řád školy, zápisy z pedagogických rad, plán hospitační činnosti ředitele školy.
- Personální dokumentace školy pedagogických pracovníků.
- Koncepce školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000.

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve sledovaných předmětech podle schváleného učebního dokumentu. Plánování a příprava výuky jsou na průměrné úrovni. Učební osnovy nejsou plněny v předmětech Zbožíznalství a Informační technologie.

Psychohygienické, prostorové a materiální podmínky výuky jsou průměrné, personální zajištění výuky je velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny průměrně. V hodinách převládla tradiční frontální výuka, s využitím řízené diskuse. V hodinách zaměřených na osvojování praktických činností byl vytvořen dostatečný prostor pro procvičování a upevňování dovedností.

Ve sledovaných oblastech řízení (plánování, organizování, vedení a motivování) jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Pouze vyhovující je kontrolní činnost.

V průběhu orientační inspekce nebylo shledáno neefektivní využívání finančních prostředků.

Celkově ČŠI hodnotí činnost školy jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Bartolomej Javorský
Členové týmu	Ing. Zdeňka Hájková

V Teplicích dne 26. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. května 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Pavel Nýdr

Předmětem orientační inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OkÚ - referát školství, Litoměřice:	25. května 2001	065 275/01-5031
Zřizovatel: Město Libochovice	25. května 2001	065 276/01-5031

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
25. 5. 2001		Nebyly doručeny